

Lokalhistorisk Forening, Tommerup 1978-2018

Rasmus Andersen fra Render Vestergård havde nogle år været medlem af hjemstavnsforeningen i Gummerup og syntes, vi skulle prøve at skaffe en lokalforening her i Brylle. Fredag den 16. marts 1978 havde han indkaldt til et stiftende møde på Brylle Skole, og der deltog 30 interesserede. Han havde inviteret arkivaren fra Aarup, Peter Nielsen, til at holde foredrag om Aarupforeningen, og efter dette besluttedes at stifte Lokalhistorisk Forening for Brylle Sogn. Der blev valgt otte medlemmer til at udarbejde vedtægter og kontakte kommunen om økonomisk støtte og bopæl i forbindelse med biblioteket i Rytterskolen.

Den 10. april konstituerede man sig med Rasmus Andersen som formand, Niels Henrik Lindegård som næstformand og Rigmor Andreasen som kasserer. Man nedsatte to udvalg, der henholdsvis skulle indsamle protokoller og billeder. Desuden besluttede man, at kontingentet skulle være 10 kr. pr år.

De første par år fandt bestyrelsesmøderne sted hos de enkelte medlemmer på skift, og først fra juli 1981 begyndte man at holde møder på biblioteket, hvor man havde rådighed over to små rum bagved, og herefter blev bibliotekaren, Gudrun Andersen, arkivar i foreningen og deltog også i møderne.

Fra 1981 begyndte vi også at vise os udadtil, idet vi præsenterede os med udstillinger på "Kom frit frem", som kommunen holdt hvert andet år indtil kommunesammenlægningen.

1983 blev foreningen udvidet, så den nu omfattede hele Tommerup Kommune, og ved general-

forsamlingen i 1983 fik Emil Høbye, Veringe, og Kristen Gausdal, Tommerup, derfor sæde i bestyrelsen.

I 1983 udkom foreningens første bog, et fotografisk optryk af Frederik Hjort og John M. Møllers værker om de tre sognes historie, der blev flot hjulpet på vej af Grønlund Rasmussens fond med 15.000 kr., Bikuben med 5000 kr., Dæmpa med 2000 kr. og kulturministeriet med 5000 kr. Samme år startede vi også med at have indlæg i "Jul i Tommerup", som Lions udgiver.

I 1984 arrangerede vi en sommerudflugt til Jylland. Denne tur blev så vellykket, at sommerudflugten blev en tradition, og i de forgangne år har det meste af Jylland og Fyn været dækket og også enkelte ture til Sjælland.

I 1987 udgav vi Gausdals bog om Stegsted i anledning af deres 75-års jubilæum.

I 1985 begyndte en planlægning om at indrette Rytterskolens baghus fra 1936 til arkiv. Niels Henrik Lindegård, der jo havde været tømrermester, blev valgt til tovholder, men kommunen trak ansøgningen i langdrag, og først i 1989 blåstempledte de planerne og bevilgede et tilskud på 30.000 kr. Bestyrelsen og frivillige gik i gang med at ombygge baghuset til arkiv. 22. maj 1990 var der indvielse af arkivet. Det rummede et arkivlokale, som ikke var brandsikret, en læsestue, et mørkekammer, et registreringslokale, og det hele fyldte kun forreste del af baghuset, idet der stadig var garage og tilmurede dasser i den fjerneste ende. I 1994 søgte man kommunen om at få indrettet et brandsikret rum bagerst i tilbygningen. Udgiften ville blive omkring 60.000 kr.

Ved generalforsamlingen i 1994 vedtoges det at hæve kontingentet til 30 kr. for enlige og 50 kr. for par.

Samme år gik Niels Henrik Lindegård af som formand og afløste Gudrun Andersen som arkivar. Arne Rasmussen blev foreningens tredje formand. Kommunen bevilgede, at man udvidede arkivet med et brandsikret rum i garagen og dasserne, der havde været tilmuret siden 1963, da den nye skole blev indviet. Den første marts blev udvidelsen indviet.

I 1998 udkom Kristen Gausdals bog om stationsbyen. Bogen fortsætter udviklingen efter Frederik Hjorts bog om Tommerup Sogn. Udgivelsen var støttet af Superbrugsen Tommerup St., Totalbanken Tommerup St., Nyborg Vaskerimaskiner, Fyns Stiftsfond, Grønlund Rasmussens legat og Tommerup St. Handelsforening.

I 1990 udgav vi Rasmus Andersens bog om Brylle Sogn (nu udsolgt).

Bestyrelsen ved indvielse af de nye lokaler i Rytterskolen i Brylle i maj 1990. Fra v. Kristen Gausdal, Folmer Lund Nielsen, Svend Pedersen, Christian Bruntse, Betty Stærke, Rigmor Andreassen, Ellen Dalsgaard, Poul Andersen og Niels Henrik Lindegaard.

I 2003 flyttede biblioteket ud på Brylle Skole, og Rytterskolens Venner overtog huset, og arkivet fik skolestuen som udstillingslokale.

I 2003 fik vi med tekst af Preben Find udgivet Tumes Torp om Tommerup/Knarreborg, som også blev en fortsættelse af Hjorts bog om sognet. Bogen blev velvilligt støttet af Dampa, Fynbo Fonden, Lions Club i Tommerup, Tommerup Kommune, Tommerup Trælasthandel og Totalbanken. Bogen er nær udsolgt.

Arne Rasmussen gik af som formand i 2004 efter ti års meget koncentreret indsats og blev erstattet af Thyge Schjærning. Samme år døde Niels Henrik Lindegård, og arkivet overgik til Niels Erik Simonsen, der som første handling indførte rygeforbud! Derefter fik han os på nettet og startede registreringen på EDB.

Fra 2009 var der to nye tiltag. Vi holdt åbent hus på Arkivernes Dag 2. lørdag i november, og vi udgav for første gang en kalender.

Arkivaren Niels Erik Simonsen blev arbejdsramt, og han sagde op. Som ny arkivar fik vi Margit Egdal, som siden har lagt et vældigt og konstruktivt arbejde

i arkivet samt gjort Arkivernes Dag til en velbesøgt succes.

I 2009 gik Thyge Schjærning af som formand og blev afløst af Jens Lund.

I 2011 var arkivet medudgiver af bogen om Assensbanen.

Deltagelsen ved sommerudflugterne har de senere år været dalende, så turen blev taget af programmet efter 2016. Til gengæld har alle vore lokale arrangementer haft rigtig god tilslutning, så dem fortsætter vi med.

Medlemstallet startede med 61 i 1978 og er nu oppe på 350.

Sidste års besøgende i arkivet kom op på 205 gæster, så interessen for rødderne er der fortsat. Vores arkiveringer på Arkiv.dk er også særdeles velbesøgte.

Arkivet har åbent hver mandag kl. 9-12, og med arkivar og syv medhjælpere går registreringen meget fint fremad under meget trange forhold.

Med tak for 40 år til bestyrelse, medarbejdere og medlemmer, formand Jens Lund.

Bestyrelsesmøde i Lokalhistorisk Forening, Tommerup, 2016. Fra v. Lene Sørensen, Flemming Olsen, Flemming Hansen, Orla Andersen (medlem af bestyrelsen fra 2017), Jens Lund, Karin Nielsen, Lis Holmehav Jensen, Ellen Warring og Jonna Hansen. Aksel Hansen var i England. Foto arkivleder Margit Egdal.

